

Slovenski deportiranci le dobili obeležje

Odkritje spomenika *Dogodek spremlja politično angažirana razstava*

CELOVEC – Ob železniški postaji Celovec–Žrelec bodo popoldne odkrili spomenik žrtvam deportacij slovenskih družin leta 1942, koroškega umetnika Valentina Omana. Odkritje dopolnjuje spremljajoča razstava slikarjev Omana in Karla Vouka v celovškem Rudarskem muzeju.

MATEJA CELIN

Že 70 let je od takrat, ko so 227 slovenskih družin v okviru akcije za »etnično čisto Koroško« nasilno izselili z njihovih domov ter jih odpeljali v delovna in koncentracijska taborišča, jih rekrutirali v nemško vojsko ali zaprli. Na usodo pregnanih bodo ob obletnici spomnili z odkritjem spomenika na železniški postaji Celovec–Žrelec, v bližini zbirnega taborišča za pregnance. Spomenik je delo Valentina Omana, ki je s Karlom Voukom tudi avtor spremljajoče razstave.

»Izbira prizorišča ni naključna,« pravi **Karl Vouk**, »saj gre za nekdanje protiletalsko zaklonišče, ki so ga na Hitlerjev ukaz pod Križno goro izkopali italijanski rudarji in angleški ujetniki in prav od tam je 7. maja 1945 gauleiter Reiner po radiju sporočil novico o nemški kapitulaciji.

Zaključil jo je z besedami: 'Pazite mi na mojo Koroško!' Iste besede je ponovil Haider ob odstopu z mesta deželnega glavarja leta 1991.« Politično angažirana razstava je še toliko bolj aktualna zaradi zadnje sporne izjave svobodnjaka Doberniga, ki je v začetku meseca dejal, da na

Koroškem živi več Slovencev kakor pravih Korošcev. »To dokazuje, da je kljub temu, da je od deportacij minilo že 70 let, duh na Koroškem še vedno isti,« pravi Vouk.

V svoji seriji slik *Nachbilder/Paslike* Vouk citira iz pismem koroških Slovencev v času pregnanstva ter preslikava prepise pesnika Heimrada Bäckerja, ki prikazujejo brezčutnost nacistične birokracije in njeno uradniško beleženje groze načrtne množične morije. Zveza slovenskih izseljencev (ZSI) je ob razstavi izdala tudi katalog, v katerem so poleg razstavljenih del obeh umetnikov še zgodovinski teksti ter poezija Fabjana Hafnerja.

Predsednik ZSI **Jože Partl**, tudi sam deportiranec, poudarja, da so bila vsa prizadevanja za spomenik v Celovcu dolga leta zaman. »Moralo je miniti 70 let, da se je v koroških glavah malce premaknilo. Omanov spomenik naj opominja na to, da smo bili sužnji, a smo preživeli, postane naj simbol naše navzočnosti v mestu Celovec in v deželi Koroški.«

Omanov spomenik naj opozarja na to, da smo bili sužnji, a smo preživeli, pravi predsednik Zveze slovenskih izseljencev Jože Partl.

FOTO KARL VOUK